

פרק א' (א) ויהי דבר זדך אל יונה בָּן אַמְתִּי לאמור: (ב) קום לך אל ניקוח העיר גָּדוֹלָה וקרא עליך כי אלתָה רעטעט לְפִנֵּי: (ג) ויקם יונה לברות פרישעה מֶלֶפֶנִי זדך וירד יפּוּ יונחא אֲנֵה באהה תרשיש ויתן שונגה ונדך בה לבוא עטוקט פרישעה מלפנִי זדך: (ד) זדך הטיל רוח גָּדוֹלָה אל הנֶּם ויהי סער גָּדוֹל בְּיָמָים וּפְאַנְהָה חִשְׁבָּה לְהַשְׁבָּרָה: (ה) ויראו המליחים יונחא איש אל אלקיין ויטלו את הפלים אשר באנה אל הנֶּם זהקל מעלייקם יונה זדך אל יונחמי פְּסִיפִּינה וינשבב טראם: (ו) ויקרב אלין רב החבל ואמר לו מה לך גָּנוֹדָם קומ קורא אל אלקיין אלי: מתקעתה האלהיות לנו ולא נאבד: (ז) ויאמרו איש אל רעהו לכז גָּנוֹדָם גונלהות וינרעא בְּשָׁלָמִי קְרֻעָה הַזֹּאת לנו ויפּלוּ גוֹלָות ויפּלְלָה הַגָּרֶל על יונה: (ח) ויאקרו אלין הג'קה פָּא לְנוּ באשר למי קְרֻעָה הַזֹּאת לנו מה פְּלָאכְתָּךְ ומְאַנוּ פְּבוֹא מה ארץך ואֵי מְזָה עם אַתָּה: (ט) ויראו ואליכם עברתי אַנְכִּי ואַת זדך אלין הַשְׁמִינִים אֲנֵי יָרָא אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת פִּים זדך הוּא בְּרַחַת פִּי הַגִּיד קאנשיס יונחה גָּדוֹלָה ויאקרו אלין מה זאת עש'ת פִּי זדך האנשיס כִּי מלפנִי זדך הוּא בְּרַחַת פִּי הַגִּיד? (יא) ויאמרו אלין מה נעשה לך זישתק הַיּוֹם מַעֲלִיקָם כִּי הַיּוֹם הַוְּלָך ווּסְעָרָה: (יב) ויאמר אליכם שאני ונטילני אל פִּים זישתק הַיּוֹם מַעֲלִיקָם כִּי יונע אַנְיָן כִּי בְּשָׁלִי הַסּוּר פְּגָדוֹל נְצָחָה עלייכם: (יג) וינחתו ונטילני אל להшиб אל הַיְשָׁה ולא יכלו כִּי הַיּוֹם הַוְּלָך ווּסְעָרָה עלייכם: (יד) ויקראו אל זדך ויאקרו אַתָּה זדך זישתק הַיּוֹם עליינו דם בְּקַיָּא כִּי אתה זדך באשר חִשְׁבָּה עש'ת: (טו) זישתק אל נאבקה בְּנֶפֶשְׁךָ איש בְּנֶפֶשְׁךָ אל הנֶּם עַמְּדָה הַיּוֹם מַזְעָפָן: (טז) ויראו האנשיס יונחה גָּדוֹלָה את זדך זיינחו צב'ת לידך זידרו נדרים:

פרק ב' (א) וימן זדך דג גָּדוֹל לְבָלָע את יונה ויהי יונה בְּמַעַן הַגְּשָׁלָשָׁה יְמִים וּשְׁלָשָׁה לִילּוֹת: (ב) וינטפלל יונה אל זדך אלקיין מְפַעַּי הַדָּגָה: (ג) ויאמר זיראתי מְאַרְתָּה לִי אל זדך וינטפלל מְבָטָן שָׁאוֹל שְׁאַתִּי שְׁמֻעָה קולִי: (ד) ומטיליכני מצולה בְּלָבָב יְמִים וּנוֹרָה וּסְבָבָנִי כֵּל מְשִׁבְרָגָג וְגָלָג עַל עֲבָרָה: (ה) אַפְפָנִי מִים עַד גְּפַשׁ תְּהָוָם וּסְבָבָנִי אַמְרָתִי גְּגָלְשָׁתִי מְנַדֵּע עַיְינָר אֶחָזִיף לְהַבִּיט אֶל הַכִּיל קְדָשָׁר: (ו) אַפְפָנִי מִים עַד גְּפַשׁ תְּהָוָם וּסְבָבָנִי סָרְחָשׁ לְרָאשִׁי: (ז) לְקַצְבֵּי הַרִּים וּרְדָקִי הָאָרֶץ בְּרָתִים בְּאַדִּי לְעוֹלָם וּפְעַל מְשָׁחָת תְּיִי זדך אלין: (ח) בְּהַמְּעַטָּף עַל נְפָשִׁי אַת זדך זִכְרָתִי וּמְבָא אֶל יְמִינָךְ תְּפָלָתִי אֶל הַכִּיל קְדָשָׁר: (ט) מְשָׁרִים פְּגָלִי שָׂאוֹן חִזְקָדָם וְעַזְבָּה: (י) וְאַנְיָן בְּקָאָל תְּזָהָה אֶזְבָּה לְהַאֲשֶׁר בְּנֶרֶת אֶשְׁלָמָה שְׁוֹעָתָה לִידָך: ס (יא) ויאמר זדך זdag זונא את יונה אל ניקוחה:

פרק ג' (א) ויהי דבר זדך אל יונה שְׁנִית לאמור: (ב) קום לך אל ניקוחה העיר גָּדוֹלָה וקרא אליך את הַקְּרִיאָה אשר אַנְכִּי דָּבָר אַלְכִּי: (ג) ויקם יונה וילך אל ניקוחה זדך וינטה פִּי מה עיר גָּדוֹלָה לאליהם מפקלה שלישת יְמִים: (ד) ויכל יונה לבאר מפקלה יומם אַפְדָּן זיינחה זיינחה זיינחה יומם זיינחה גְּנַפְּקָת: (ה) ויאמינו אַנְשִׁי נִקְחָה בְּאַלְהִים ויקראו צום וילבשו שְׁקִים מְדֹזָּלִים ועד קְטָבָם: (ו) וינצע הַדָּבָר אל מלך ניקוח מְכָסָא וּמְעַבָּר אֶדְרָתָנוּ מְעַלְיוֹן ויכס שָׁק וינשב על הַאָפָר: (ז) וינצע ויאמר בְּנֶרֶת מיטעם המפלר וגְּדָלִי לאמר קָאָדִים וּמְבָהָה הַבָּקָר וּמְחַצָּן אל יְרֻעוּ וּמְיִם אַל וּשְׁתָא: (ח) וימכסו שְׁקִים הָאָדִים וּמְבָהָה ויקראו אל אַלְהִים בְּחַזְקָה וּוְשָׁבוּ אִישׁ מְדָרָכָו קְרֻעָה ומְנֻסָּה אשר בְּכִפְיִים: (ט) מי יונע ישב וגְּנַמְּטָה אַלְהִים וּשְׁבָ מְפָרָן אָפָו ולא נאבד: (יא) וירא האלהים את מעשיהם כי שבו מדריכם קְרֻעָה וּמְזַעַּם הַאֲלֹהִים עַל קְרֻעָה אשר דבר לעשותם לְסִים וְלֹא עָשָׂה:

פרק ד' (א) וירע אל יונה רעה גָּדוֹלָה וימחר לו: (ב) וינטפלל אל זדך ויאמר אַתָּה זֶה דְּבָרִי עַד קְיֻמִּי עַל אַדְמִתִּי עַל כָּן קְדָמָתִי לְבָרָתִי פִּי קְדָמָתִי כִּי טֹב מָותִי מְקִי: ס (ד) ויאמר זדך פְּהִיטָב וינקם על קְרֻעָה: (ג) ועטחה זדך קח נא את נְפָשִׁי מְפַנִּי כִּי טֹב מָותִי מְקִי: ס (ד) ויאמר זדך פְּהִיטָב סְרָה לְהָה: (ה) ויצא יונה מִן הַעֲיר וינשב מִקְדָּם לְעַיר וינעט לו שֶׁסֶּה וְנֶבֶת וינשב על הַמִּקְדָּשׁ בְּאַלְהָה זיינחה בְּנֶרֶת: (ו) וימן זדך אלין קְיֻמִּין וינעל מַעַל לְיָונָה לְהִזְמָת אֶל רָאשׁוֹ לְהַאֲצִיל לו מְרֻעָתוֹ וַיִּשְׁמַח יונה על הַקְּיִקְיָן שְׁמַחָה גָּדוֹלָה: (ז) וימן פְּאַלְהִים וּתְלֻעָת בְּעַלְוֹת הַשְׁחָר לְמִסְרָת וְתַּבְקִח אֶת קְיֻמִּין וַיִּבְשֶׁן: (ח) ויהי צְרוּת הַשְׁמַשׁ וימן אַלְהִים רָוט קְדִים פְּרִישָׁת וְתַּה בְּשָׁמָשׁ עַל רָאשׁ יונה וּמְתַעַּלְפָה וְנִשְׁאל אֶת גְּפַשׁ לְמוֹת וַיִּאָמֶר טוב מָותִי מְקִי: (ט) ויאמר אליהם אל יונה הַהִיטָב חָרָה לְךָ עַל הַקְּיִקְיָן וַיִּאָמֶר הַיְּטָבָב אֲבָד: (יא) ואַתָּה לֹא אָחֹס עַל נִקְחָה הַעֲיר גָּדוֹלָה אֲשֶׁר יָשַׁבְתָּה בָּה קְרֻבָּה מְשָׁמִים עַשְׂרָה רְבָו אַדְם אֲשֶׁר לא יָדַע בֵּין יְמִינָךְ לְשְׁמַאלָךְ נִבְהָמָה רַבָּה:

רש"י יונה פרק א פסוק ג

(ג) לבסוף תרשייה - ים ששמו תרשייש והוא בחוצה לארץ אמר אברת ל' הים שאין השכינה שורה בח"ל אמר לו הקב"ה חיר יש לי שלוחים היוצאים בר' לשלוות אחריך ולהביאך משם משל לעבד כהן שברת מן רבנו ונכנס לבית הקברות אמר לו רבנו יש לי עבדים היוצאים בר' לשלוות אחריך ולהביאך משם ומה ראה יונה שלא רצה לילך אל בנינה אמר העכו"ם קרובו תשובה הם אם אומר להם ויעשו תשובה נמצאת מחייב את ישראל שכן שומעים לדברי הנביאים. ניתן שכחה - הקדים לתת שכחה ואין דרך יודע הים לתת שכח הספינה עד שעת היציאה והוא הקדים ולא עוד אלא שנית שכח כלוה:

ד"ק על יונה פרק א פסוק ג

(ג) ייקם יונה לבסוף תרשייה מלפני ה' - ואיך יהיה יכול לבסוף ודוד אמר אנה מופיע אברת אלא אין מלפני כמו מפני כי הנבואה היה מלא חכמה ודעת ואיך היה חושב לבסוף מפני ה' אלא מלפני ה' היה חושב כי פ' מלפני מדבר שהוא לפני ה' והוא רוח הנבואה כי חשב שאם יצא מארץ ישראל לחוצה לא רוחה עלי' רוח בבואה והוא ממן לлечת בה השילוחות כי אמר יונה הגוים קרובים לתשובה הם ואם אלך אליהם בשליחות האל יתברך ישובו מדריכיהם הרעים ויחייבו ישראל בהชา שני והנביאים אחרים הולכים אליהם תמיד בשליחות האל יתברך ואינם שבבים מדרך הרעה לפיכך היה ממן לлечת בשליחות זה וכן פירשו ר' ל' כי בעבור זה היה נמנע כי אמר אין השכינה שורה בחוצה לארץ ובבעור שהגויים קרובו תשובה ולא לחייב את ישראל ברכ אברת לו הקב"ה יש לי היוצא בר:

פרק דרבי אליעזר פרק ט

בחמשי ברוח יונה מפני אלהיו, ולמה ברוח מפני שפעם אחת שלחו להסביר את גבול ישראל ועמדו בדברין, שנ' הוא השיב את גבול ישראל פעם שנייה שלחו לירושלם להחריבה ועשה הב"ה /הקב"ה/ כרוב רחמייו זניחם על הרעה ולא חרבה, והיו קוראין אותו נביא שקר, פעם שלישי שלחו על יונה להחריבה, דין יונה בין עצמו ואם יודע אני שהגויים קריבי תשובה ההן עכשו הן עושים תשובה, והב"ה שלוח רוגזו על ישראל ולא עוד אלא די שישאל קורין אותו נביא שקר אלא אף אומות העולם, הרי אני ברוח מלפניו למקום נראה כבודו שם, אם עולה לשם נאמר על השמים כבודו, ועל הארץ מלא כל הארץ כבודו, הרי אני ברוח מלפניו שלא נראה כבודו שם, ירד לו יונה אל יפו, ולא מצא מרכיב אינה לירד בה, והאניה שיד בה יונה הימה רוחקה מיפוי מהלך ב' ימים לנסوت את יונה, מה עשה הב"ה הביא עליה סער גדול" והחזירה אל יפו, וראה יונה ושם לבו, ואמר עכשו אני יודע שדרכי מישרת לפני, אם להם אבוא עמכם באנייה, אמרו לו הרי אנו הולכים לאי' ים תרשייה, אם להם אבוא עמכם, ודורך כל אניות כשאדים יוצא מהן הוא נזון שכח, יונה בשמחת לוב' הקדים וננתן שכח, שנ' ייקם יונה לבסוף תרשייה מלפני ה', פרשו מהלך ים אחד ובא עליהם סער גדול ב' בים מימיינם ומשמאלים, ושאר כל האניות עוברות ושבות בשלום בשתקת הים, והאניה שידך בה יונה הימה בקרה גדולה וחשבה להסביר, שנ' וזה הטיל רוח גדולה אל הים, לר' חנינא אומ' משבעים לשנות רוח באניה וכל אחד ואחד היו אלהיו בידיו, ואומ' היה האלים אשר עיננה ויציל אותנו מן הצרה הזאת הוא האלים ועמדו וקרווא בשם ה' אלהיו ולא הוועלו מאומה, יונה בצרת נשׂרף נרדם וישן לו, בא אלו ר' החובל אמר לו, הרי אם עומדין בין מות לח'ם ואתה נרדם וישן, מי זה עם אתה, אמר להם עבר' אני, אמרו לו והלא שמענו שאלהי העברים גדול, קום קרא אל אלהיך אויל' יעשה לנו ככל פלאותינו כמו שעשה לכם בים סוף, אם להם בשבי' באה לכם הצרה הזאת עלייכם, שאנו והטילנו אל הים ושתחזק הים מעלייכם, לר' שמעון אומ' לא קבלו האנשים עליהם להשליך יונה לים והפילה גורלותם עליהם ונפל הגורל על יונה, מה עשו נטלו כל הכלים אשר באניה והשליכו אותם לים להקל מעלהם ולא הוועלו מאומה, בקשו לחזור ליבשה ולא יכלו, מה עשו נטלו את יונה ועמדו על גבי הספינה ואמרו אלהי עולם ה' אל תתן לנו דם נקי שכן אם יודען מה טיבנו של איש זה, הוא אומ' בפיו בשביבו באה הצרה הזאת עליינו, הטילו אותו עד ארוכותינו ועמד הים מזעפו, לקחו אותו אצלם והם הולך וסוער עליהם עד שטהטלווה כל לים, ומיד שתק הים מזעפו, שנ' וישאו את יונה ויטלוהו אל הים,